

А.К. АЛТАЕВА,
М.М. УСАЛИНОВА

TURAN

МӘДЕНИЕТАРАЛЫҚ
КОММУНИКАЦИЯНЫҢ
ТЕОРИЯСЫ МЕН
ПРАКТИКАСЫ

Оқу құралы

«ТҰРАН» УНИВЕРСИТЕТІ

А.К. АЛТАЕВА, М.М. УСАЛИНОВА

**МӘДЕНИЕТАРАЛЫҚ КОММУНИКАЦИЯНЫҢ
ТЕОРИЯСЫ МЕН ПРАКТИКАСЫ**

Оқу құралы

**Алматы
2018**

ӘОЖ 811
КБЖ 812-4
А 46

Баспаға «Тұран» университетінің Ғылыми кеңесі ұсынған
(10.05.2018 ж. № 8 хаттама)

Пікір жазғандар:

Рысалды Қ.Т., Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университетінің профессоры, ф.ғ.д.;

Серикбаева Г., Шет тілдер және іскерлік карьера университетінің доценті, п.ғ.к.;

Қаршығаева А.А., «Тұран» университетінің аға оқытушысы, ф.ғ.к.

Алтаева А.К., Усалинова М.М.

А 46 Мәдениетаралық коммуникацияның теориясы мен практикасы: оқу құралы / А.К. Алтаева, М.М. Усалинова. – Алматы: «Тұран» университеті, 2018. – 144 б.

ISBN 978-601-214-374-4

Оқу құралының деректері, нәтижелері, тұжырымдары арқылы жоғары оқу орындарында мәдениетаралық коммуникация курсы толықтыруға болады. Оқу құралында дәріс және семинар сабақтарының тақырыбы мен жоспары, оқу процесінде қолданылатын негізгі терминдер глоссарийі, студенттердің өздік жұмысына арналған тапсырмалар, аралық және қорытынды бақылау (емтихан) сұрақтары мен тест сұрақтары берілген.

Оқу құралы жоғары оқу орындарының аударма ісі, халықаралық қатынастар, аймақтану мамандықтарының студенттеріне, оқытушыларына, ғалым-әдіскерлеріне арналған.

ӘОЖ 811
КБЖ 812-4

ISBN 978-601-214-374-4

© Алтаева А.К., Усалинова М.М., 2018
© «Тұран» университеті, 2018

МАЗМҰНЫ

Кіріспе	3
Глоссарий	4
Дәрістер	
Тақырып 1 Қазіргі замандағы мәдениетаралық коммуникация	6
Тақырып 2 Коммуникация, мәдениет, мәдениетаралық коммуникация туралы ұғым	10
Тақырып 3 Нақты әлем, мәдениет, тіл: өзара қатынасы мен өзара әрекеті	13
Тақырып 4 Қоғамдық мәдениеттегі өзгеріс пен дамудың тілдегі көрінісі	17
Тақырып 5 Сөйлеу мен коммуникацияның жасырын қиындықтары	21
Тақырып 6 Тіл мен мәдениеттің ықпалындағы қазіргі мәдениет	27
Тақырып 7 Тіл және ұлттық мінез	34
Тақырып 8 Тұтанып қалыптастырудағы тілдің рөлі	39
Тақырып 9 Коммуникативтік мінез-құлық нормалары	46
Тақырып 10 Тіл және мәдениетаралық коммуникация	55
Тақырып 11 Тіл және идеология	57
Тақырып 12 Вербалды емес коммуникация: ұлттық-мәдени ерекшелігі... ..	60
Тақырып 13 Сөзсіз дәлдік немесе тілдік әдептілік	69
Тақырып 14 «Өзім-өзге» оппозициясы және мәдени бірегейлік	74
Тақырып 15 Стереотип және мәдениетаралық коммуникация	78
Семинар сабақтарының тақырыбы мен жоспары	88
Семинар сабақтарында ағылшын тілінде берілетін сұрақтар мен тапсырмалар	91
Тест сұрақтары	121
Пайдаланылған және ұсынылатын әдебиеттер	132
Емтихан (аралық бақылау) сұрақтары	137